

اعمال و زیارات

اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ، وَالشَّرْفَ وَالْفَضْيَلَةَ، وَالدَّرَجَةَ

خدايا به محمد عطاكن، وفضيلت وشرف وسيلة ودرجه

الكَبِيرَةَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَقُنْعَنِي بِمَا

بزرگ. خدايا درود فrust بر محمد و خاندان محمد، وبه آنچه روزی ام نمودی

رَزَقْتَنِي، وَبَارَكَ لِي فِيمَا آتَيْتَنِي، وَاحْفَظْنِي فِي غَيْبَتِي، وَفِي كُلِّ

خشندود بدار، و در آنچه به من عنایت کردی برکت ده. هر غایبی که او

غَايَبٌ هُوَ لِي . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَابْعَثْنِي عَلَى

از من اسٹ نگهادارم باش. خدايا محمد درود فrust، و مرا بر پایه

الْإِيمَانِ بِكَ، وَالْتَّصْدِيقِ بِرَسُولِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ

ایمان به خود و باور داشتن. خدايا بر محمد و خاندان

مُحَمَّدٍ، وَأَسَأْلُكَ خَيْرَ الْخَيْرِ رضوانَكَ وَالْجَنَّةَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ

محمد درود فrust، و از تو می خواهم خوب ترین خوبهara که خشنودی ات و بهشت است. و به تو پناه می آورم از

شَرِّ الشَّرِّ سَخْطِلَكَ وَالنَّارِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،

بدترین بدھا که خشمت و آتش است. خدايا بر محمد و خاندان محمد درود فrust،

وَاحْفَظْنِي مِنْ كُلِّ مُصِيبَةٍ، وَمِنْ كُلِّ بَلَاءٍ، وَمِنْ كُلِّ شَرٍّ، وَمِنْ كُلِّ مَكْرُوهٍ،

و مرا محافظت فرما از هر مصیبت و هر عقوبی،

وَمِنْ كُلِّ فِتْنَةٍ، وَمِنْ كُلِّ بَلَاءٍ، وَمِنْ كُلِّ شَرٍّ، وَمِنْ كُلِّ مَكْرُوهٍ،

و هر فتنه، و هر آزمایش، و هر امر ناپسند،

وَمِنْ كُلِّ مُصِيبَةٍ، وَمِنْ كُلِّ آفَةٍ، نَزَّلتْ أَوْ تَنَزَّلُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَيْ

و هر پیش آمد، آسمان بر زمین فرود آید، و هر آفت که از

الْأَرْضِ، فِي هَذِهِ السَّاعَةِ، وَفِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ، وَفِي هَذَا الْيَوْمِ، وَفِي

یافرود می آید، در این ساعت و در این شب، و در این روز، و در

هَذَا الشَّهْرِ، وَفِي هَذِهِ السَّنَةِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ

این ما، و در این سال. خدايا بر محمد و خاندان

مُحَمَّدٍ، وَاقْسِمْ لِي مِنْ كُلِّ سُرُورٍ، وَمِنْ كُلِّ بَهْجَةٍ، وَمِنْ كُلِّ

محمد درود فrust، و روزی من کن از هر شادی، و هر خوشحالی، و هر

اعمال و زیارات

استِقامَةٌ، وَمِنْ كُلِّ فَرَجٍ، وَمِنْ كُلِّ عَافِيَةٍ، وَمِنْ كُلِّ سَلامَةٍ،
وَهُرْ سَلامَتٍ

پایداری و هر گشایش و هر عافیت

وَمِنْ كُلِّ كَرَامَةٍ، وَمِنْ كُلِّ رِزْقٍ وَاسِعٍ حَلَالٍ طَيِّبٍ، وَمِنْ كُلِّ
وَهُرْ حَلَالٍ پَاكٍ وَهُرْ وَهُرْ رُوزِي وَسِيعٍ

کرامت، وَهُرْ

نِعْمَةٍ، وَمِنْ كُلِّ سَعَةٍ، نَزَّلَتْ أَوْ تَنَزَّلُ مِنَ السَّمَاوَاتِ إِلَى الْأَرْضِ، فِي
بر زمین نازل شد یا می شود. در و هر وسعتی که از آسمان

نعمت، و هر وسعتی

هُذِهِ السَّاعَةِ، وَفِي هُذِهِ اللَّيْلَةِ، وَفِي هُذَا الْيَوْمِ، وَفِي هُذَا الشَّهْرِ،
وَدِرِ این شب، وَدر این روز، وَدر این ماه

این ساعت،

وَفِي هُذِهِ السَّنَةِ . اللَّهُمَّ إِنْ كَانَتْ ذُنُوبِي قَدْ أَخْلَقْتَ وَجْهِي
مرا در پیشگاهت بی اعتبار خدایا اگر گناهانم

و در این سال.

عِنْدَكَ، وَحَالَتْ بَيْنِي وَبَيْنَكَ، وَغَيْرَتْ حَالِي عِنْدَكَ، فَإِنَّ
من از و میان من و تو بردہ شده، و حالم رانزد تودگر گون نموده،

ساخته،

أَسَأْلُكَ بِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي لَا يُطْفَأُ، وَبِوَجْهِ مُحَمَّدٍ حَبِيبِكَ
محمد محبوب و به آبروی تو درخواست می کنم، به حق نور جمالت که هرگز خاموش نشود،

برگزیدهات، و به آبروی ولیت

الْمُصْطَفَى، وَبِوَجْهِ وَلِيِّكَ عَلَيِّ الْمُرْتَضَى، وَبِحَقِّ أَوْلِيَائِكَ الَّذِينَ
که آنان علی مرتضی، و به آبروی ولیت

برگزیدهات،

أَنْتَجَبَتَهُمْ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَغْفِرَ لِي مَا
و آنچه از گناهانم اینکه بر محمد و خاندان محمد درود فرسنی،

را برگزیدی،

مَضِيِّ مِنْ ذُنُوبِي، وَأَنْ تَعْصِمَنِي فِيمَا بَقَى مِنْ عُمْرِي، وَأَعُوذُ بِكَ
و در باقی مانده عمر حفظم کنی، و به تو پناه می اورم

گذشته بیامزی،

اللَّهُمَّ أَنْ أَعُوذُ فِي شَيْءٍ مِنْ مَعاصِيكَ، أَبَدًا مَا بَقَيَّتَنِي، حَتَّى
خدا، از اینکه هرگز به چیزی از نافرمانیهایت بازگردم،

تازندهام بداری

تَتَوَفَّانِي، وَأَنَا لَكَ مُطِيعٌ، وَأَنْتَ عَنِّي رَاضٍ، وَأَنْ تَخْتِمَ لِي عَمَلِي
و تابعیانی، و من فرمانبردار تو باشی، و اینکه عملم راختم کنی

و تابعیانی،

بِأَحْسَنِهِ، وَتَجْعَلَ لِثَوَابِهِ الْجَنَّةَ، وَأَنْ تَفْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ؛
و با من آن کنی که شایسته آنی، و پاداش آن را برایم بهشت قرار دهی،

به نیکوترینش،

يَا أَهْلَ التَّقْوَىٰ، وَيَا أَهْلَ الْمَغْفِرَةِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،
بر محمد و خاندان محمد درود فرست
اى اهل تقوى، و به رحمت به من رحم کن،

وَارْحَمْنِي بِرَحْمَتِكَ؛ يَا أَرَحَمَ الرَّاحِمِينَ. پنجم: دعایی که شیخ
ای مهربان ترین مهربانان.

طوسی و سید ابن طاووس پس از دو رکعت نماز و هفتاد مرتبه استغفار، روایت کردند بخواند، اول آن دعا «الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» است. در این روز دادن صدقه به تهییدستان به خاطر پیروی از مولای همه مردان و زنان با ایمان، و زیارت آن حضرت، شایسته است، و مناسب تر زیارت جامعه است.

روز بیست و پنجم: روز بس شریفی است، و روزی است که سوره «هَلْ أَتَىٰ» در حق اهل بیت نازل شد برای اینکه سه روز روزه گرفتند و افطاری خود را به مسکین و یتیم و اسیر دادند و خود با آب افطار نمودند! و سزاوار است شیعیان اهل بیت در این ایام به ویژه در شب بیست و پنجم در دادن صدقه به مساکین و ایتام، و سعی در اطعام ایشان، و روزه داشتن این روز پیروی از مولایان خود کنند. از آنجا که بعضی از علماء این روز را روز مباھله می‌دانند، مناسب است زیارت جامعه و دعای مباھله را نیز در این روز بخوانند. روز آخر ذوالحجه: آخرین روز سال عربها است، سید در کتاب

روزگار مادره ذمی الحجج

«اقبال» بر اساس یک روایت ذکر کرده است که دو رکعت نماز بجا آورد، در هر رکعت سوره «حمد» یک مرتبه و ده مرتبه ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ و ده مرتبه «آیة الكرسي» را بخواند

و پس از نماز بگوید:

اللَّهُمَّ مَا عَمِلْتُ فِي هَذِهِ السَّنَةِ، مِنْ عَمَلٍ نَهَيْتَنِي عَنْهُ
آنچه در این سال انجام دادم، آن نهی کردی،
از عملی که مرا از خدایا

وَلَمْ تَرْضَهُ، وَنَسِيْتُهُ وَلَمْ تَنْسَهُ، وَدَعَوْتُنِي إِلَى التَّوْبَةِ، بَعْدَ اجْتِرائِي
وبه آن راضی نبودی، و من آن را فراموش کردم، ولی تو فراموشش ننمودی، و پس از گستاخی ام بر تو، مرا به توبه

عَلَيْكَ؛ اللَّهُمَّ فَاغْفِرْ لِي مِنْهُ فَاغْفِرْ لِي، وَمَا عَمِلْتُ مِنْ
دعوت کردم، خدایا

عَمَلٌ يُقَرِّبُنِي إِلَيْكَ، فَاقْبِلْهُ مِنِّي، وَلَا تَقْطَعْ رَجَائِي مِنْكَ
قطع مکن عملی که به تو نزدیکم کند، از من قبول کن، و امید را از خودت

يَا كَرِيمُ. چون این را بگوید، شیطان فریاد می‌زند: وای بر من،
ای کریم.

آنچه در این سال علیه او رنج بردم، همه را خراب کرد،
و سالی که گذشت برای او گواهی می‌دهد، که سالش را
ختم به خیر نمود.

فصل هفتم: اعمال محرم

آگاه باش که این ماه، ماه حُزن و اندوه اهل بیت علیهم السلام و شیعیان ایشان است. از حضرت رضا علیه السلام روایت شده: چون ماه محرّم فرا می‌رسید، کسی پدرم را خندان نمی‌دید، و پیوسته تا روز دهم اندوه و حزن بر او غالب بود، چون روز عاشورا می‌شد روز مصیت و حزن و گریه ایشان بود، و می‌فرمودند: امروز روزی است که حسین علیه السلام شهید شد.

شب اول: سید ابن طاووس در کتاب «اقبال» برای این شب، چند نماز ذکر فرموده: اول: صد رکعت که در هر رکعت سوره‌های «حمد» و سوره «توحید» خوانده می‌شود. دوم: دو رکعت که در رکعت اول سوره‌های «حمد» و «انعام»، و در رکعت دوم سوره‌های «حمد» و «یس» خوانده می‌شود. سوم: دو رکعت که در هر رکعت سوره «حمد» و یازده سوره «توحید» خوانده می‌شود. از رسول خدا علیه السلام روایت شده: هر که این دو رکعت نماز را در این شب بجا آورد، و فردایش را که اول سال است روزه بدارد، مانند کسی است که همه طول سال را همواره کار خیر کرده، و در آن سال محفوظ باشد، و اگر بمیرد به بهشت می‌رود.

اعمال و زاول ماه محرم

سید ابن طاووس برای هلال این ماه دعای مبسوطی ذکر کرده است.

روز اول: بدان که روز اول محرم، اول سال قمری است، و در آن دو عمل وارد شده:

اول: روزه گرفتن، در روایت ریان بن شبیب از حضرت رضا علیه السلام روایت شده: هر که در این روزه بدارد، و خدا را بخواند خدا دعای او را مستجاب کند، چنان که دعای زکریا را اجابت فرمود. دوم: از حضرت رضا علیه السلام روایت شده: رسول خدا علیه السلام روز اول محرم دو رکعت نماز بجا آورد، و چون فارغ می شد، دستها را به آسمان برمی داشت و این دعا را سه مرتبه می خواند:

اللَّهُمَّ أَنْتَ الِإِلَهُ الْقَدِيمُ، وَهُذِهِ سَنَةٌ جَدِيدَةٌ، فَاسْأَلْكَ فِيهَا

خداها تویی معبد از لی، در این سال از تو درخواست می کنم

العصمة مِنَ الشَّيْطَانِ، وَالْقُوَّةُ عَلَى هُذِهِ النَّفِسِ الْأَمَارَةِ

حفظ شدن را از شیطان، و بر نفس فرمانده

بِالسُّوءِ، وَالإِسْتِغَالَ بِمَا يُقْرِبُنِي إِلَيْكَ؛ يَا كَرِيمُ يَا ذَا الْجَلَلِ

به گناه، و مشغول بودن به آنچه ای صاحب بزرگی

وَالإِكْرَامِ، يَا عِمَادَ مَنْ لَا عِمَادَ لَهُ، يَا ذَخِيرَةَ مَنْ لَا ذَخِيرَةَ لَهُ،

و بزرگواری، ای تکیه گاه کسی که تکیه گاهی ندارد، ای اندوخته کسی که اندوخته ای ندارد.

يَا حِرَزَ مَنْ لَا حِرَزَ لَهُ، يَا غِيَاثَ مَنْ لَا غِيَاثَ لَهُ، يَا سَنَدَ مَنْ

ای پناهگاه کسی که پناهگاهی ندارد، ای فریادرس کسی که فریادرسی ندارد، ای پشتوانه کسی که

اعمال و زاده های محرم

لَا سَنَدَ لَهُ، يَا كَنْزَ مَنْ لَا كَنْزَ لَهُ، يَا حَسَنَ الْبَلَاءِ، يَا عَظِيمَ

پشتونهای ندارد، ای گنجینه کسی که گنجی ندارد، ای بزرگ

الرَّجَاءِ، يَا عَزَّ الضُّعْفَاءِ، يَا مُنْقَذَ الْغَرقِي، يَا مُنْجِي الْهَلْكَى،

امید، ای عزت ناتوان، ای نجات بخش غرق شدگان، ای رهانده هلاک شدگان،

يَا مُنِعِمُ يَا مُجِملُ، يَا مُفْضِلُ يَا مُحْسِنُ، أَنْتَ الَّذِي سَجَدَ لَكَ

ای نعمت دهنده، تو بی کار، ای زیبکار، ای فروزنی بخش، ای نیکوکار، تو بی که برایت سجده کرد،

سَوَادُ اللَّيلِ، وَنُورُ النَّهَارِ، وَضَوءُ الْقَمَرِ، وَشَعَاعُ الشَّمْسِ،

سیاهی شب، و روشنی روز، و شعاع و تابیش ماه، خورشید،

وَدَوِيُّ الماءِ، وَحَفيْفُ الشَّجَرِ؛ يَا اللَّهُ لَا شَرِيكَ لَكَ . اللَّهُمَّ

و خوش آب خدایا و صدای برگ درختان، ای خدا شریکی برای تو نیست.

اجعَلَنَا خَيْرًا مِمَّا يَظْنُونَ، وَاغْفِرْ لَنَا مَا لَا يَعْلَمُونَ، وَلَا تُؤَاخِذْنَا

مارا بهتر از آنچه گمان می کنند قرار ده، و باز ما آنچه رانمی دانند بیامز، و به آنچه از مامی گویند

إِنَّمَا يَقُولُونَ: حَسَبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ، وَهُوَ رَبُّ

سرزنشمان مکن، خدا مرا بس است، و او بپروردگار معبودی جزا نیست، بر او تکیه کردم،

الْعَرْشِ الْعَظِيمِ؛ آمَنَّا بِهِ كُلُّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا؛ وَمَا يَذَكَّرُ إِلَّا اولُوا

عرش بزرگ است، به او ایمان آور دیم، همه چیزها از جانب پروردگار ماست، و یادآور نشوند مگر

الْأَلَابِ . رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا، وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ

صاحبان خرد، پروردگار ادلهای مرا بعد از آنکه هدایتمان فرمودی منحرف مکن، وازنزد خود

رَحْمَةً؛ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَابُ . شیخ طوسی فرموده: که

رحمتی به ما بیخش، همانا تو بیخشندہای.

روزه دهه اول محرّم مستحب است ولی روز عاشورا تا بعد

از عصر از خوراکی و آشامیدنی خودداری کند، آنگاه

کمی تُربت بخورد، و سِید روایت کرده که روزه تمام این

ماه فضیلت دارد، و روزه آن روزه دار را از هر گناهی

اعمال شب عاشورا

حفظ می کند.

روز سوم: روزی است که حضرت یوسف علیه السلام از زندان آزاد شد، هر که آن روز را روزه بگیرد، حق تعالیٰ کارهای مشکل را بر او آسان کند و اندوه را از او برطرف سازد، و در روایت نبوی آمده: دعا یش اجابت شود.

روز نهم: روز تاسوعاست. از امام صادق علیه السلام روایت شده: تاسوعاً روزی است که امام حسین علیه السلام و اصحابش را در کربلا محاصره کردند و سپاه شام برای جنگ با آن حضرت گرد آمدند و ابن مرجانه و عمر سعد، به خاطر کثرت سپاه و بسیاری لشگر، که برای آنها گرد آمده بودند، خوشحال شدند، و امام حسین علیه السلام و اصحابش را ضعیف به حساب آوردند، و یقین کردند که برای حضرت یاوری نخواهد آمد، و اهل عراق او را مدد نخواهند کرد، سپس فرمود: پدرم فدای آن ضعیف غریب.

شب دهم: شب عاشوراست، سیّد در کتاب «اقبال» برای این شب دعاها و نمازهای بسیار با فضیلتهای فراوان روایت کرده، از جمله صدر کعت نماز که در هر رکعت پس از سوره «حمد» سه مرتبه سوره «توحید» خوانده، و بعد از پایان صدر کعت هفتاد مرتبه بگوید:

اعمال شب عاشورا

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ

منزه است خدا، و سپاس خدای را، و نیست معبدی جز خدا، و خدا بزرگتر است، و جنبش

وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ. وَدَرِ روایت دیگر پس از العلیٰ

مگر به خدای بزرگ نیست

الْعَظِيمِ استغفار هم ذکر شده. و نیز چهار رکعت نماز در آخر شب که در هر رکعت پس از سوره حمد، هر کدام از آیه الکرسی و سوره‌های توحید و فلق و ناس را ده مرتبه بخواند، و پس از سلام صد مرتبه سوره توحید را قرائت کند. و دیگر چهار رکعت نماز، در هر رکعت سوره حمد و پنجاه مرتبه سوره توحید و این نماز برابر است با نماز امیر المؤمنین علیه السلام که فضیلت بسیار دارد، و فرموده: پس از نماز، بسیار ذکر خدا کند، و صلوات بسیار بر رسول خدا علیه السلام فرستد، و هرچه می‌تواند بر دشمنان ایشان لعن کند. و در فضیلت احیا این شب روایت کرده: مانند آن است که عبادت کرده باشد به عبادت جمیع فرشتگان، و عبادت در آن، برابر هفتاد سال عبادت است، و اگر کسی را توفیق دست دهد، در چنین شبی در کربلا باشد، و امام حسین علیه السلام را زیارت کند و نزد آن حضرت تا صبح بیتوته کند، خدا او را آغشته به خون امام حسین علیه السلام در زمرة شهدا با آن

حضرت محسور فرماید.

روز دهم: روز شهادت سید الشهداء علی‌الله علی‌الله و روز مصیبت و حزن ائمه طاهرین علی‌الله علی‌الله و شیعیان ایشان است، و در این روز سزاوار است شیعیان مشغول کاری از کارهای دنیا نگردند، و برای خانه خود چیزی ذخیره نکنند، و مشغول گریه و نوحه و مصیبت باشند، و عزاداری حضرت امام حسین علی‌الله علی‌الله را برابر پا کنند و اشتغال به ماتم داشته باشند به صورتی که در ماتم عزیزترین اولاد و اقوام خود اشتغال می‌ورزند، و آن حضرت را به زیارت عاشورا که پس از این در باب زیارات [صفحه ۱۱۵] بباید، زیارت کنند. و در نفرین و لعن بر قاتلان آن حضرت سعی نمایند.

و یکدیگر را در مصیبت آن وجود مقدس به این جملات تعزیت گویند:

أَعْظَمُ اللَّهُ أُجُورَنَا، بِمُصَابِنَا بِالْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَجَعَلَنَا

خدامزدهای مارا به خاطر سوگواری مان برای حسین (درود بر او باد) بزرگ گرداند، و قرار دهد

وَإِيَّاكُم مِنَ الطَّالِبِينَ بِثَارِهِ، مَعَ وَلَيْهِ الْإِمَامُ الْمَهْدِيُّ، مِنْ آلِ

ماوشما از خونخواهانش از خاندان به همراه ولی اش امام مهدی از خاندان

مُحَمَّدٌ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ. و سزاوار است در این روز مقتل

محمد (درود بر ایشان باد)

[کتابهایی که پیرامون واقعه کربلا نگاشته شده است] بخوانند، و یکدیگر را بگریانند. روایت شده که چون حضرت موسی به ملاقات خضر و فرا گرفتن بعضی از حقایق از آن جناب مأمور شد، اول چیزی که در هنگام ملاقات بین ایشان مذاکره شد، این بود که خضر برای حضرت موسی مصائب و بلاهایی را که بر آل محمد ﷺ وارد می‌شود ذکر نمود و هر دو گریستند، و گریستان ایشان شدّت گرفت. از ابن عباس روایت شده است: در ذی قار خدمت حضرت امیر المؤمنین علیه السلام رسیدم، صحیفه‌ای به خط خود و املاء پیامبر ﷺ بیرون آورد، و از آن صحیفه برای من خواند، در آن صحیفه مقتل امام حسین علیه السلام بود، و اینکه چگونه شهید می‌شود، و چه کسی او را به شهادت می‌رساند، و چه کسی او را یاری می‌کند، و چه کسی با او شهید می‌شود، پس آن حضرت گریه کرد گریه‌ای سخت و مرا به گریه انداخت. فقیر گوید: اگر مقام را گنجایش بود، مختصر مقتلى در اینجا ذکر می‌کرم، اما محل را گنجایش آن نیست هر که بخواهد به کتابهای ما در زمینه مقتل رجوع کند. در هر صورت اگر کسی در این روز نزد قبر مطهر آن حضرت باشد، و مردم را آب دهد، مانند کسی است که

لشگر آن جناب را آب داده باشد، و با آن حضرت در کربلا حاضر بوده، و خواندن هزار مرتبه سوره توحید در این روز فضیلت بسیار دارد، و روایت شده: خدای رحمان به سوی او نظر رحمت کند، و سید برای این روز دعایی نقل کرده شبیه به دعای عشرات، بلکه موافق بعضی روایات، ظاهراً خود آن دعا باشد.

شیخ طوسی از عبد الله بن سنان از امام صادق علیه السلام چهار رکعت نماز و دعایی نقل کرده است که باید در این روز در وقت چاشت بجا آورد، ما به خاطر اختصار ذکر نکردیم، هر که طالب است به زاد المعاد رجوع کند و نیز شایسته است که شیعیان در این روز بی‌آنکه قصد روزه کنند، از خوردن و آشامیدن امساك نمایند. و در آخر روز، پس از عصر افطار کنند به غذایی که اهل مصیبت می‌خورند، مانند ماست یا شیر و امثال آنها، نه مثل غذاهای لذیذ. و جامه‌های پاکیزه بپوشند، و به هیئت صاحبان مصیبت دگمه‌ها را بگشایند، و آستینه‌ها را بالا بزنند، و علامه مجلسی در زاد المعاد فرموده: بهتر آن است که روز نهم و دهم را روزه نگیرد، زیرا بنی‌امیه این دو روز را برای برکت و شماتت بر قتل آن حضرت روزه می‌داشتند، و به دروغ، احادیث بسیار

اعمال و روز عاشورا

در فضیلت این دو روز، و روزه آنها را به حضرت رسول ﷺ نسبت داده‌اند، و از طریق اهل بیت علیهم السلام احادیث بسیاری در مذمّت روزه این دو روز به ویژه روز عاشورا وارد شده. و نیز بنی امیّه علیهم اللعنة برای برکت، آذوقه سال را در روز عاشورا ذخیره می‌نمودند! به این خاطر از حضرت رضا علیه السلام روایت شده:

هر که کوشیدن در حوائج خود را در روز عاشورا ترک کند، و به دنبال کاری نرود، حق تعالیٰ حوائج دنیا و آخرت او را برآورد و هر که روز عاشورا، روز مصیبت و اندوه و گریه او باشد، حق تعالیٰ روز قیامت را روز شادی و سرور و خوشحالی او گرداند، و دیده‌اش در بهشت به ما روشن شود و هر که روز عاشورا را روز برکت نامد، و در آن روز برای منزل خود چیزی ذخیره نماید خدا آن ذخیره را برای او مبارک نکند، و روز قیامت با یزید و عبیدالله بن زیاد، و عمر بن سعد علیهم اللعنة محسشور گردد. بنابر این انسان باید در روز عاشورا مشغول کاری از کارهای دنیا نگردد، بلکه در گریه و نوحه و مصیبت باشد، و اهل خانه خود را دستور دهد که عزای آن حضرت را بپا دارند، و مشغول ماتم و سوگواری باشند، چنان‌که در سوگ عزیزترین اولاد و اقوام

خود مشغول می‌شوند، و در آن روز بی‌آنکه قصد روزه کنند، از خوردن و آشامیدن امساک ورزند، و در آخر روز پس از عصر افطار کنند گرچه به جرעה آبی باشد، و روزه کامل نگیرند، مگر آنکه در خصوص آن روز روزه واجب داشته باشد، که به نذر یا مثل آن بر او واجب شده باشد، و در آن روز در خانه خود آذوقه ذخیره نکند، و لب به خنده نگشاید، و به لهو و لعب نپردازد، و هزار مرتبه قاتلان آن حضرت را لعنت کند و بگوید: **اللَّهُمَّ الْعَنْ قَاتِلَةَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ**

خداوenda بر قاتلان حسین (درود بر او باد) لعنت فرست

السَّلَامُ. مؤلف گوید: از کلام این بزرگوار معلوم می‌شود، که احادیثی که در فضیلت روز عاشوراست همه جعلی است، و به دروغ به حضرت رسول ﷺ نسبت داده‌اند. صاحب کتاب «شفاء الصدور» در شرح این قسمت از زیارت عاشورا: «**اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا يَوْمٌ تَبَرَّكَتِ بِهِ بَنُو أُمَّيَّةَ**» سخن را در این مقام بسط داده، خلاصه‌اش آنکه، تبرّک بنی‌امیّه به این روز نامیمون بر چند وجه است: اول: ذخیره کردن غذا و آذوقه را در این روز مستحب شمردند، و آن آذوقه را تا سال دیگر مایه سعادت و وسعت رزق، و رفاه زندگی دانستند، چنان‌که در اخبار اهل بیت علیهم السلام، از باب تعریض

به ایشان، از این مطلب نهی مکرّر وارد شده دوّم: اقامه مراسم عید است، از توسعه رزق بر عیال، و نو کردن لباس، و کوتاه کردن شارب، و گرفتن ناخن، و مصافحه، و رسوم دیگر عید، که راه و روش بنی امیه و پیروان ایشان بر آن جاری است.

سّوم: التزام به روزه این روز، که اخبار بسیاری در فضیلت آن جعل کرده‌اند.

چهارم: دعا و طلب حواج را در این روز به عنوان روزی مبارک مستحب دانسته‌اند، و برای این کار در این روز، با جعل و وضع و افترا، مناقب و فضائلی ساخته‌اند، و دعاها یی چند تلفیق کرده، تعلیم عاصیان نمودند، تا امر ملتپس، و کار مشتبه شود، چنان‌که در خطبه‌ای که در این روز در شهرهای خود می‌خوانند، برای هر پیامبر و سیله و شرفی در این روز زیاد می‌کنند مانند خاموش شدن آتش نمرود، استقرار سفینه نوح، غرق شدن لشگریان فرعون، و نجات یافتن عیسی از دار یهودیان، چنان‌که جبله مگیه نقل کرده است که از میش تمّار شنیدم که فرمود: والله این امّت پسر پیامبر خود را در محرّم در روز دهم به قتل می‌رسانند، و هر آینه دشمنان حق این روز را روز برکت قرار می‌دهند، و همانا این کار شدنی

است، و در علم خدای تعالیٰ گذشته، و من آن را می‌دانم به عهده‌ی که از مولایم امیر المؤمنین علی‌الله‌ی‌ابه من رسیده. جبله می‌گوید: گفتم: چگونه مردم روز شهادت حسین علی‌الله‌ی‌ابه را روز برکت قرار می‌دهند؟ میشم گریست و فرمود: حدیثی جعل می‌کنند که روز عاشورا روزی است که خدای تعالیٰ توبه آدم را در آن قبول کرد، با اینکه خدا توبه آدم را در ذو الحجه پذیرفت، و گمان می‌کنند که عاشورا روزی است که خدا یونس را از شکم ماهی بیرون آورد، درحالی که خدا در ذو القعده یونس را از شکم ماهی بیرون آورد، و گمان می‌کنند این روز، روزی است که کشتی نوح بر کوه جودی قرار گرفت، با اینکه این واقعه در روز هیجدهم ذو الحجه رُخ داده، و گمان می‌کنند روزی است که خدا دریا را برای موسی شکافت، درحالی که این حادثه در ربيع الاول بوده است در هر صورت با این همه تصریح و تأکید که در خبر میشم آمده است و در حقیقت از نشانه‌های نبوّت و امامت، و دلیل بر حقّانیت طریقہ شیعه است، که اینگونه اخبار یقینی را در اختیار گذاشته، و مضمون آن مطابق با واقع محسوس است.

از عجایب است که دعایی بر طبق این اکاذیب، تلفیق شده،

اعمال و ز عاشورا

و در کتابهای بعضی از بیخبران که غافل بوده‌اند ذکر شد
میان آمده و به دست عوام داده شده، و البته خواندن آن دعا
بدعت و حرام است و آن دعا این است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سُبْحَانَ اللَّهِ مِلَائِكَةُ الْمَرْيَمِ وَمُنْتَهَىُ الْعِلْمِ

به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است، منزه است خدا به پُری ترازو، و نهایت دانش،

وَمَبْلَغُ الرِّضَا وَزِنَةُ الْعَرْشِ... پس از دو سه سطر چنین دارد: ده

و سرحد خشنودی وزن عرش

مرتبه صلووات فرستد و بگوید: يا قابيل توبه آدم يوم عاشوراء،

ای پذیرنده توبه آدم در روز عاشوراء

يا رافع ادريس الى السماء يوم عاشوراء، يا مسكن سفينه

ای بالابرند ادریس به آسمان در روز عاشوراء، ای آرامده‌نده کشتی

نوح على الجودي يوم عاشوراء، يا غیاث ابراهیم من النار يوم

نوح بر جودی در روز عاشوراء، ای فریدرس ابراهیم از آتش در روز

عاشراء...

عاشراء...

شک نیست که این دعا یکی از ناصیبیهای مدینه، یا خوارج مسقط یا امثال اینها جعل کرده و با این جعل کردن ظلم بنی امیه را به کمال رسانده، پایان تلخیص کلام صاحب کتاب شفاء الصدور در هر صورت در پایان روز عاشورا سزاوار است یاد کردن حال اهل حضرت سید الشهداء علیهم السلام و دختران و اطفال آن حضرت که در این وقت، در سرزمین

اعمال و زعماً ثورا

کربلا اسیر دشمنان گشته، و به حزن و گریه مشغول بودند و مصائبی بر ایشان گذشت، که در خاطر هیچ آفریده‌ای خطور نکند، و قلم را تاب نوشتن آن نباشد. و چه نیکو سروده هر که سروده:

مُحْمَلَةٌ ذِكْرَةٌ لِمُلْكِكِرٍ

بادآوری بادآوران

به صورت اجمال برای

مَا بَيْنَ لَحْظَ الْجُفونِ وَالزُّبُرِ

صفحات کتاب

میان نگاه چشمها

وَاللَّهِ مَا قَدْ طَبِعْتُ مِنْ حَجَرٍ

سنگ سرشته نشد

سوگند به خدامن از

بَيْنَهُمَا فِي مَدَامِعِ حُمْرٍ

و هرچه ما بین آن دو می‌باشد گریه‌ای خونبار

فَاجِعَةٌ إِنْ أَرَدْتُ أَكْتُبُهَا

آن را بنویسم

فاجعه‌ای است اگر بخواهم

جَرَتْ دُمُوعِي فَحَالَ حَائِلُهَا

پس پرده گردد

اشکم روان شود،

وَقَالَ قَلْبِي بُقِيَا عَلَىٰ فَلَا

دلم گوید

بر من رحمی که

بَكَّتْ لَهَا الْأَرْضُ وَالسَّمَاءُ وَمَا

بر آن مصیبت زمین

و آسمان گریست

مِنْ ازْ تَحْرِيرِ اِينَ غَمَ نَاتِوَانِمْ

که تصویرش زده آتش بجانم

شنیدن کی بود مانند دیدن

تَرا طَاقَتْ نَبَاشَدْ اَزْ شَنِيدَنْ

پس برخیز و به رسول خدا و علی مرتضی و فاطمه زهرا و امام

مجتبی و سایر امامان از ذرییه سید الشهداء علیهم السلام سلام کن،

وَ اِيشَانَ رَأَيْنَ مَصَابَ جَانِكَاهَ بَا دَلَ سَوَختَهَ وَ چَشمَ

گریان تعزیت بگو، و این زیارت را بخوان:

السلامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ آدَمَ صَفْوَةِ اللَّهِ؛ السَّلامُ عَلَيْكَ

سلام بر تو

برگزیده خدا،

إِي وَارِثَ آدَمَ،

اعمال و ز عاشورا

یا وارث نوح نبی الله؛ السلام علیک یا وارث ابراهیم خلیل
 ای وارث نوح بیامیر خدا، سلام بر توای وارث ابراهیم دوست

الله؛ السلام علیک یا وارث موسی گلیم الله؛ السلام علیک
 ای وارث سلام بر توای وارث سلام موسی همسخن خدا، سلام بر تو

یا وارث عیسی روح الله؛ السلام علیک یا وارث محمد حبیب
 ای وارث عیسی روح خدا، سلام بر تو ای وارث محمد محبوب

الله؛ السلام علیک یا وارث علی امیر المؤمنین ولی الله؛ السلام
 ای وارث سلام بر توای وارث علی امیر مؤمنان سلام ولی خدا، سلام

علیک یا وارث الحسن الشهید، سبط رسول الله؛ السلام
 ای وارث سلام بر توای وارث حسن شهید نواهد رسول خدا، سلام

علیک یابن رسول الله؛ السلام علیک یابن البشیر النذیر،
 ای وارث سلام بر توای فرزند رسول خدا، سلام بر توای فرزند بشارت دهنده و بیم دهنده، سلام

وابن سید الوصیین؛ السلام علیک یابن فاطمه سیدة
 و فرزند آقای جانشینان، سلام بر تو ای فرزند فاطمه بانوی

نساء العالمین؛ السلام علیک یا آبا عبد الله؛ السلام علیک
 بانوان جهانیان، سلام بر توای ای عبد الله، سلام بر توای

یا خیرة الله وابن خیرتہ؛ السلام علیک یا ثار الله وابن ثارہ؛
 برگریده خدا و فرزند برگریده خدا، سلام بر توای خون خدا و فرزند خون خدا

السلام علیک آیه‌ها الورث المواتر؛ السلام علیک آیه‌ها الإمام
 ای امام سلام بر تو ای تنهایی که انتقام خونت گرفته نشد، سلام بر تو

المادی الزکی، و علی ارواح حلّت بِفِنائِک، وَ أَقَامَتْ فِي
 راهنمای و پاک، و در جوارت و بر ارواحی که به آستانت فرود آمدند،

چوارک، وَ وَفَدَتْ مَعَ زُوّارَک؛ السلام علیک میّنی ما بَقِيتُ
 اقامت گزینند، تازندام، از من بر تو سلام زائران وارد شدند، و همراه

و بَقِیَ اللَّیلُ وَ النَّهَارُ، فَلَقَدْ عَظُمَتْ بِكَ الرَّزِیْةُ، وَ جَلَّ
 و تاشب و سوگواری همانا عزای تو بزرگ شد، و روز برپاست،

اعمال و زعاف شورا

الْمُصَابُ فِي الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَفِي أَهْلِ السَّمَاوَاتِ أَجْمَعِينَ،

در میان	مؤمنان	مسلمانان	در همگی اهل	آسمانها	وساکنان
---------	--------	----------	-------------	---------	---------

وَفِي سُكَّانِ الْأَرْضَيْنِ؛ فَإِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ؛ وَصَلَوَاتُ اللَّهِ

درودها	همه ما ز خداییم و به سوی او باز می گردیم،	زمین عظیم گشت،
--------	---	----------------

وَبَرَّ كَاتُهُ وَ تَحْيَاتُهُ، عَلَيْكَ وَ عَلَى آبائِكَ الطَّاهِرِينَ، الطَّيِّبِينَ

و برکات	و تحيات خدا بر تو،	بر پدران پاک	و پاکیزه
---------	--------------------	--------------	----------

الْمُسْتَجَبِينَ، وَ عَلَى ذَرَارِيْهِمُ الْهُدَاءِ الْمَهْدِيْنَ. السَّلَامُ عَلَيْكَ

بر تو	بر فرزندان	سلام	راهنمای رهیافتہ آنان.
-------	------------	------	-----------------------

يَا مَوْلَايَ وَ عَلَيْهِمْ، وَ عَلَى رُوحِكَ وَ عَلَى أَرْوَاحِهِمْ، وَ عَلَى

بر	وروح آنان،	وبر ایشان	ای مولایم،
----	------------	-----------	------------

تُرْتِيْكَ وَ عَلَى تُرْتِيْهِمْ. اللَّهُمَّ لَقِيْهِمْ رَحْمَةً وَ رِضْوَانًا، وَ رَوْحًا

خاکت	وبر خاکشان.	خدايا	رحمت	و خشنودی	روح
------	-------------	-------	------	----------	-----

وَرِحَانًا. السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَوْلَايَ، يَا أَبا عَبْدِ اللَّهِ، يَا بَنَ خَاتَمِ

وریحان بر آنان بیفکن،	سلام	بر تو ای مولایم	ای فرزند خاتم
-----------------------	------	-----------------	---------------

النَّبِيِّينَ، وَ يَا بَنَ سَيِّدِ الْوَصِيَّينَ، وَ يَا بَنَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ.

انبیاء	وانواع جهانیان،	وابی فرزند آقای جانشینان،	ای فرزند آقای جهانیان،
--------	-----------------	---------------------------	------------------------

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَهِيدُ يَا بَنَ الشَّهِيدِ، يَا أَخَا الشَّهِيدِ، يَا أَبا الشَّهَداءِ.

سلام	بر تو ای شهید،	ای فرزند شهید،	ای برادر شهید،	ای پدر شهیدان،
------	----------------	----------------	----------------	----------------

اللَّهُمَّ بَلِّغْهُ عَنِّي فِي هَذِهِ السَّاعَةِ، وَ فِي هَذَا الْيَوْمِ، وَ فِي هَذَا

خدایا	از جانب من به حضرت او برسان،	در این ساعت،	در این روز،	و در این
-------	------------------------------	--------------	-------------	----------

الْوَقْتِ وَ فِي كُلِّ وَقْتٍ، تَحْيَيَةً كَثِيرَةً وَ سَلَامًا؛ سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْكَ

وقت،	سلام و رحمت	تحیت بسیار	سلام،	در همه وقت،
------	-------------	------------	-------	-------------

وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَّ كَاتُهُ، يَا بَنَ سَيِّدِ الْعَالَمِينَ، وَ عَلَى الْمُسْتَشَهِدِينَ

وبرکات	خدا بر تو،	ای فرزند آقای جهانیان	ای فرزند آقای جهانیان با تو،	وبر شهید شدگان با تو،
--------	------------	-----------------------	------------------------------	-----------------------

مَعَكَ سَلَامًا مُتَصِّلًا، مَا اتَّصَلَ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ. السَّلَامُ عَلَى

سلامی پیوسته،	به پیوستگی شب	روز،	سلام بر
---------------	---------------	------	---------

اعمال و ز عاشورا

الْحُسَينُ بْنُ عَلَيٍّ الشَّهِيدُ . السَّلَامُ عَلَى عَلَيٍّ بْنِ الْحُسَينِ الشَّهِيدِ .

سلام فرزند علی شهید، حسین شهید، بر علی فرزند

السَّلَامُ عَلَى الْعَبَّاسِ بْنِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ الشَّهِيدِ . السَّلَامُ عَلَى

سلام بر شهید، فرزند امیر مؤمنان، سلام بر عباس

الشَّهَدَاءِ مِنْ وُلَدِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ . السَّلَامُ عَلَى الشَّهَدَاءِ مِنْ وُلَدِ

شهیدان از فرزندان امیر مؤمنان، سلام بر شهیدان

الْحَسَنِ . السَّلَامُ عَلَى الشَّهَدَاءِ مِنْ وُلَدِ الْحُسَينِ . السَّلَامُ عَلَى

سلام بر شهیدان از فرزندان حسین، سلام بر شهیدان

الشَّهَدَاءِ مِنْ وُلَدِ جَعْفَرٍ وَعَقِيلٍ . السَّلَامُ عَلَى كُلِّ مُسْتَشَهِدٍ

شهیدان از فرزندان شهیدان، سلام بر عقیل، سلام بر رهمه

مَعَهُمُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ،

هرماه آنان از مؤمنان، خدایا بر محمد و خاندان

وَبَلِّغُهُمْ عَنِ تَحِيَّةٍ كَثِيرَةً وَسَلَامًا . السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ

واز جانب من تحييت بسيار سلام فراوان به ایشان برسان

اللَّهُ ، أَحَسَنَ اللَّهُ لَكَ الْعَزَاءَ فِي وَلَدِكَ الْحُسَينِ . السَّلَامُ

خدا شکیبایی ات را در مصیبت فرزندت حسین نیکو گرداند، سلام

عَلَيْكِ يَا فَاطِمَةُ ، أَحَسَنَ اللَّهُ لَكَ الْعَزَاءَ فِي وَلَدِكَ الْحُسَينِ .

بر توای فاطمه، خدا شکیبایی ات را در مصیبت فرزندت حسین نیکو گرداند،

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ، أَحَسَنَ اللَّهُ لَكَ الْعَزَاءَ فِي

سلام بر توای رادر مصیبت فرزندت

وَلَدِكَ الْحُسَينِ . السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا مُحَمَّدِ الْحَسَنَ ، أَحَسَنَ

حسین نیکو گرداند، ای حسن مجتبی، سلام ابا محمد

اللَّهُ لَكَ الْعَزَاءَ فِي أَخِيكَ الْحُسَينِ . يَا مَوْلَايَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ ،

خداشکیبایی ات رادر مصیبت برادرت حسین نیکو گرداند، ای مولای من

أَنَا ضَيْفُ اللَّهِ وَضَيْفُكَ ، وَجَارُ اللَّهِ وَجَارُكَ ، وَلِكُلِّ ضَيْفٍ

برای هر مهمان و پناهنه به توام، من مهمان خدا و مهمان تو

روز بیست و چهارم ماه محرم

وَجَارٍ قِرَّى، وَقَرَائِيْ فِي هُذَا الْوَقْتِ، أَنْ تَسَأَّلَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ وَ

وَپناهندگی پذیرایی هست،
که از خدای منزه برتر بخواهی،
پذیرایی من در این وقت این است.

وَتَعَالَى، أَنْ يَرْزُقَنِي فَكَلَّفَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ؛ إِنَّهُ سَمِيعُ الدُّعَاءِ،

که آزادی از آتش دوزخ را نصیبیم کند،
شناوی دعا و نزدیک همانا او

قَرِيبٌ مُّحِبٌّ.

واجابت کننده است.

روز بیست و پنجم: به گفته جمعی از علماء در سال نود و چهار،

یا روز دوازدهم سال نود و پنج که آن سال را سَنَةُ

الفُقَهَا[سال فقیهان] می‌گفتند، حضرت زین العابدین علیه السلام از

دنیا رحلت کرد.

فصل ششم؛ اعمال ماه صفر

آگاه باش که این ماه معروف به نُحوست و بد یُمنی است و برای رفع نُحوست و بد یُمنی چیزی بهتر از صدقه دادن و خواندن دعاها و استعادات واردہ نیست و اگر کسی بخواهد از بلاهای نازله این ماه، محفوظ بماند، چنان که محدث فیض و غیر او فرموده‌اند، هر روز ده مرتبه بخواند:

يَا شَدِيدَ الْقُوَىٰ، وَيَا شَدِيدَ الْمَحَالِ، يَا عَزِيزُ يَا عَزِيزُ يَا عَزِيزُ، ذَلَّتْ

ای سخت نیرو، و سخت کیفر، ای عزیز، ای عزیز، همه آفریدگانت در برابر

بِعَظَمَتِكَ جَمِيعُ خَلْقَكَ، فَاكِفِنِي شَرَّ خَلْقَكَ؛ يَا مُحْسِنُ

اعظمت خوار گشته، مرا از شر آفریدگانت، ای نیکوکار، کفایت کن.

يَا مُجِملُ، يَا مُنْعِمٌ يَا مُفْضِلُ، يَا لِإِلَهٍ إِلَّا أَنْتَ، سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي

ای زیباکار، ای نعمت‌بخش، ای افزون کن، ای که معبدی جز تونیست، منزه‌تی تو،

كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ؛ فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ، وَكَذِلِكَ

من از ستمکارانم، پس دعایش را مستجاب کردیم، واور اشاره به رهایی حضرت یونس از دل ماهی آز اندوه

نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ؛ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، الطَّيِّبِينَ

واینچنین مؤمنان رانجات می‌دهیم، درود خدا بر محمد و خاندان پاک

الظَّاهِرِينَ . سَيِّدَابْن طَاوُوسْ بِرَأْيِ هَلَالِ اِنْ مَاهِ دَعَائِي

و پاکیزه‌اش.

روایت کرده.

روز اول: در سال سی و هفتم جنگ صفين در گرفت، و در

این روز در سال شصت و یکم به قولی سر مبارک حضرت سید الشهداء علیه السلام را وارد دمشق کردند، و بنی امیه آن روز را عید قرار دادند، و آن روزی است که در آن غصّه‌ها تازه می‌شود.

کانَتْ مَآتِمُ بِالْعِرَاقِ تَعْدُّهَا أُمُوَيَّةٌ بِالشَّامِ مِنْ أَعْيَادِهَا

در عراق ماتمهایی بود که آن را به حساب آوردند   بنی امیه   در شام   از عیدهای خود

و در این روز و به قولی در روز سوم، در سال صد و بیست و یک زید بن علی شهید شد.

روز سوم: سید ابن طاووس از کتابهای اصحاب ما امامیه نقل کرده است که در این روز خواندن دو رکعت نماز مستحب است که در رکعت اول سوره‌های حمد و إِنَّا فَتَحْنَا و در رکعت دوم سوره‌های حمد و توحید خوانده و پس از سلام صد مرتبه صلوٰت ، و صد مرتبه اللَّهُمَّ الْعَنْ آلَّا بَنِي سُفِيَّانَ و صدمرتبه استغفار بگوید، آنگاه حاجت خود را بخواهد.

روز هفتم: به قول شهید و کفعمی و دیگران و از طرفی به قول شیخ کلینی و شیخ طوسی: در روز بیست و هشتم در سال پنجاهم شهادت حضرت مجتبی علیه السلام واقع شد. [و در این روز در سال ۱۲۸ ولادت حضرت موسی بن جعفر علیه السلام در «ابوا» (منزلی بین مکه و مدینه) اتفاق افتاد. از مؤلف]

اعمال ماه صفر

روز بیستم: روز اربعین و به قول شیخ مفید و شیخ طوسی، روز بازگشت خانواده حضرت حسین علیه السلام از شام به مدینه، و روز ورود جابر بن عبد الله انصاری به کربلا برای زیارت امام حسین علیه السلام است، و جابر نخستین زائر آن حضرت پس از شهادت ایشان است، و زیارت حضرت سید الشهداء علیه السلام در این روز مستحب است. از حضرت عسگری علیه السلام روایت شده:

نشانه های مؤمن پنج چیز است: بجا آوردن پنجاه و یک رکعت نمازهای واجب و نافله در شب و روز، زیارت اربعین، انگشت ره دست راست نمودن، و در سجده جین را بر خاک گذاشتن، و بلند گفتن «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ». شیخ در کتاب «تهذیب» و «مصباح» زیارت خاص این روز را از امام صادق علیه السلام نقل کرده که ما ان شاء الله در باب زیارات خواهیم آورد. [صفحه ۱۱۴۲]

روز بیست و هشتم: سال یازدهم روز وفات حضرت خاتم الانبیاء (صلوات الله و سلامه علیه) است، و روز وفات به اتفاق همه علماء روز دوشنبه بوده، و هنگام وفات شصت و سه سال داشتند. در چهل سالگی مبعوث به رسالت شد، سیزده سال در شهر مکه مردم را به خدا پرستی خواند، در سن پنجاه و سه سالگی

اعمال ماه صفر

به مدینه هجرت کرد، و در سال دهم هجری از دنیا رفت، غسل و حنوطش را امیرالمؤمنین عهدهدار بود، و پس از غسل و کفن بر بدن مطهرش نماز گزارد، آنگه اصحاب دسته دسته و بدون امام بر آن حضرت نماز خواندند، سپس امیرمؤمنان علیہ السلام آن حضرت را در حجره طاهره، در همان نقطه‌ای که از دنیا رفته بود دفن کرد.

از آنس بن مالک روایت شده: زمانی که از دفن پیامبر فارغ شدیم، حضرت فاطمه علیها السلام به سوی من آمد و گفت: چگونه جانور و انس شما همراهی کرد بر چهره پیامبر خدا خاک فرو ریزید، سپس گریست و فرمود:

يا آبَتَاهُ أَجَابَ رَبَّاً دَعَاهُ

پدرم، پروردگارت را که تو را فراخواند پاسخ دادی

پدرم، چقدر به پروردگارت نزدیکی

چه زیبا سروده شده:

ای دوجهان زیرزمین از چهای خاک نه ای خاک نشین از چهای
به روایت معتبر، آن بانوی بانوان، مشتی از خاک پاک آن
مرقد مطهر را برگرفت، و بر دیدگان نهاد و فرمود:

ماذا علی من شم تربة احمدٌ آن لایشم مدائ الزمان غوالیا

اینکه تا پایان زمان عطرها را نبoid

بر بوینده خاک احمد چیست؟

صُبَّتْ عَلَيَّ مَصَائِبُ لَوَانَهَا صُبَّتْ عَلَى الْأَيَامِ صِرَنَ لَيَالِيَا

بر روزها فرود آمده بود شب می شدند

بر من مصائبی فرود آمد که اگر آنها

اعمال ماه صفر

شیخ یوسف شامی در کتاب «دُرُّ الْعَظِيم» نقل کرده است که
فاتمه زهرا علیها السلام این اشعار را در مرثیه پدر فرمود:

قُلْ لِمُغَيَّبٍ تَحْتَ أَطْبَاقِ الْرَّىٰ إِنْ كُنْتَ تَسْمَعُ صَرْخَتِي وَنَدَائِيَا

به آن که در زیر تودهای خاک پنهان شده بگو اگر فریاد و صدای مرامی شنیدی

صُبَّتْ عَلَىٰ مَصَابِبِ لَوْ آنَّهَا صُبَّتْ عَلَى الْأَيَّامِ صِرَنَ لَيَالِيَا

بر من مصائب شب می شدند برو ریخت که اگر آنها بروزها فرو ریخته بود

قَدْ كُنْتُ ذَاتَ حِمَّيٍ بِظِلِّ مُحَمَّدٍ لَا أَخْشَى مِنْ ضَيْمٍ وَكَانَ حِمَّيٌ لِيَا

همانا من در سایه محمد حمایتی داشم که از ستم نمی ترسیدم واو جور کش من بود

فَالْيَوْمَ أَخْضَعُ لِلَّذِلِيلِ وَأَتَقَىٰ ضَيْمِي وَأَدْفَعُ ظَالِمِي بِرِدَائِيَا

اما امروز برای شخص پست تواضع کنم و از ستم بر خود می پرهیزم و ستمگرم را با جامه ام دفع می کنم

فَإِذَا بَحَكَتْ قُرْيَةً فِي لَيْلَهَا شَجَنًا عَلَىٰ غُصَنٍ بَكَيَّتْ صَبَاحِيَا

اگر قمری من در روز از غصنه بر شبانگاهش گریه کند به شبانگاهش گریه کند

فَلَا جَعَلَنَّ الْحُزْنَ بَعْدَكَ مُوْنِسِي وَلَا جَعَلَنَّ الدَّمْعَ فِيَكَ وِشَاحِيَا

اندوه را پس از تو مونسی قرار می دهم رادر حجر تو گردنبندم

روز آخر ماه: سال دویست و سه به قول شیخ طبرسی و ابن

اثیر، شهادت حضرت رضا علیه السلام به سبب انگور زهر آلد

واقع شد. در آن وقت سن مبارکش پنجاه و پنج سال بود، و

قبر شریفش در خانه حمید بن قحطبه در قریه سناباد در

سرزمین طوس قرار گرفت، که قبر هارون الرشید هم در آن

خانه است.

فصل هشتم: اعمال ماه بیان الاول

شب اوّل: سال سیزدهم بعثت ، مبدأ هجرت رسول خدا ﷺ از مکه معظمه به مدینه منوره بود، و در آن شب ایشان در غار ثور پنهان شدند، و حضرت امیر المؤمنین علیه السلام برای فدا کردن جان خود به جای آن حضرت خوابید، و از شمشیرهای قبایل مشرکین پروا نکرد، و فضل خود و مواسات و برادری خویش را با رسول خدا ﷺ به تمام جهانیان آشکار ساخت، و آیه کریمه: ﴿وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ أَبْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ﴾ در شانش نازل شد.

روز اوّل : علما فرموده‌اند، برای شکر نعمت سلامتی رسول خدا و امیر المؤمنین صَلَواتُ اللهُ عَلَيْهِمَا ، مستحب است روزه بدارند، و زیارت آن دو بزرگوار در این روز بسیار مناسب است، سید در کتاب «اقبال» برای این روز دعایی روایت فرموده و در این روز به قول شیخ کفعمی حضرت عسگری علیه السلام وفات یافت، ولی قول مشهور روز هشتم است و شاید ابتدای بیماری آن حضرت در چنین روزی بوده است.

روز هشتم: سال دویست و شصت شهادت حضرت عسگری

اعمال ه بیان الائل

اللہ علیہ السلام واقع شد، و حضرت صاحب الامر صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْهِ بِه منصب جلیل امامت نایل گردید، زیارت این دو بزرگوار در این روز بسیار مناسب است.

روز نهم: روز عید بزرگ است، و روز عید بقر است، و برای آن شرح مفصلی است که در جای خود ذکر شده. در روایتی آمده: هر که در این روز چیزی انفاق کند، گناهانش آمرزیده می‌شود. و گفته‌اند: در این روز مستحب است: اطعام نمودن برادران مؤمن، و خشنود گرداندن ایشان، و توسعه دادن در نفقة بر اهل و عیال، و پوشیدن جامه‌های نو، و شکر و عبادت حق تعالی، و این روز، روز برطرف شدن غمها، و روز بسیار شریفی است، و چون روز هشتم ماه شهادت امام عسگری علیہ السلام بوده و این روز، روز اول امامت حضرت صاحب الزمان آرواح العالمین فداه است، سبب مزید شرافتش خواهد بود.

روز دوازدهم: به قول جناب کلینی، و مسعودی، و مشهور بین عامه، ولادت رسول خدا علیه السلام در این روز بوده، و در آن دو رکعت نماز مستحب است که در رکعت اول پس از سوره حمد سه مرتبه سوره کافرون و در رکعت دوم سه مرتبه سوره توحید خوانده می‌شود، و در این روز رسول خدا علیه السلام

اعمال ماه بیان الالوی

به مدینه وارد شدند، و شیخ فرموده: در چنین روزی در سال صدوی و دو حکومت بنی مروان به پایان رسید.

روز چهاردهم: در سال شصت و چهار یزید بن معاویه به سوی درکات دوزخ شتافت، در کتاب *أخبار الدُّولِ* آمده است که یزید به بیماری ذات الجنب در منطقه حوران از دنیا رفت، جنازه پلیدش را به دمشق آوردند، و در باب صغیر به خاک سپردند، و محل قبرش هم اکنون محل انشاش زباله است، سن او در زمان مرگ سی و هفت سال بود، و سه سال و نه ماه حکومت کرد، انتهى.

شب هفدهم: شب ولادت حضرت خاتم انبیا ﷺ و شب بسیار مبارکی است، و سید نقل کرده که در چنین شبی یک سال پیش از هجرت، معراج آن حضرت واقع شد.

روز هفدهم: بنا بر مشهور بین علمای امامیه، روز ولادت با سعادت حضرت خاتم انبیا محمد بن عبدالله ﷺ است، و معروف است که ولادت با سعادتش در مکه معظمه، در خانه خود آن حضرت، در روز جمعه هنگام طلوع فجر در عام الفیل در ایام سلطنت انوشیروان [مرحوم حاج شیخ عباس (ره) در متن کتاب از انوشیروان به عنوان انوشیروان عادل یاد کرده، و در حاشیه آن توجیهی را در رابطه با

عدالت او از مجلسی اول نقل کرده است، ولی با مراجعه به کتب تاریخی به ویژه شاهنامه فردوسی این معنا به دست می‌آید که انوشیروان آتش پرست از متکبران و ستمگران به ملت ایران بوده، و در سه روز صد هزار نفر از مخالفان ستمکاریهاش را به وضع فجیعی کشت از این جهت، از آوردن کلمه عادل خودداری کردم و توجیه مجلسی اول را هم مردود می‌دانم. انصاریان.] واقع شد، و همچنین در این روز شریف در سال هشتاد و سه ولادت حضرت صادق علیه السلام اتفاق افتاد، و باعث فزونی فضل و شرافت این روز گردید. در هر صورت این روز، روز بسیار شریفی است و برای آن چند عمل وارد است:

اول: غسل. **دوم:** روزه گرفتن که برای آن فضیلت بسیاری است، و روایت شده هر که این روز را، روزه بدارد، خدا ثواب روزه یک سال را برای او بنویسد، و این روز، یکی از چهار روزی است، که در تمام سال به فضیلت روزه ممتاز است. **سوم:** زیارت حضرت رسول ﷺ از نزدیک و دور. **چهارم:** زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام به همان زیارتی که حضرت صادق علیه السلام زیارت کرده، و به محمد بن مسلم تعلیم دادند، و در باب زیارات ان شاء الله خواهد آمد. **پنجم:**

اعمال باه بیع الالوّل

هنگامی که روز بالا آمد، دو رکعت نماز بجا آورد که در هر رکعت، پس از سوره حمد ده مرتبه سوره قدر و ده مرتبه سوره توحید بخواند، و بعد از سلام در مصلای خود بشینند، و این دعا را بخوانند: **اللَّهُمَّ أَنْتَ حَيٌّ لَا تَمُوتُ** [خدایا تو زنده‌ای هستی که هرگز نمیری] و این دعای مبسوطی است، چون سندش را منتهی به معصوم ندیدم، مراجعات اختصار را مهم‌تر دیدم، هر که خواهان است، به زاد المعاد مراجعه کند.

ششم: لازم است مسلمانان این روز را بزرگ بدارند، و تصدق و خیرات بنمایند، و مؤمنان را مسرور کنند، و به زیارت مشاهد مشرفه روند. سید در «اقبال» شرحی از لزوم بزرگداشت این روز ذکر نموده، و فرموده است: من طایفه‌ای از نصاری و جمعی از مسلمانان را یافتم، که بزرگداشت فوق العاده‌ای از روز ولادت عیسیٰ علیه السلام داشتند، و تعجب کردم که مسلمانان روز ولادت پیامبرشان را که بزرگترین همه انبیاست، و به این مرتبه از عظمت است، چگونه رضایت دهند که آنرا بسیار بی‌مایه‌تر از بزرگداشت نصاری، نسبت به ولادت مسیح برگزار کنند!!

فصل هشتم: اعمال باه بیع اثاثی و جادی لاؤف جادی لآخر

اعمال ماه بیان اثاثی و جادویی لاول فجرادی لآخر

سیّد ابن طاووس برای روز اوّل هر یک از این سه ماه، دعایی نقل کرده، و شیخ مفید فرموده: روز دهم ماه ربیع الثانی سال دویست و سی و دو حضرت عسگری علیہ السلام متولد شدند، که روز شریف بسیار مبارکی است، و مستحب است به شکرانه این نعمت بزرگ روزه بدارند، و در روز سیزدهم و چهاردهم و پانزدهم ماه جمادی الاول زیارت حضرت فاطمه زهرا علیه السلام و پیا داشتن سوگ آن مظلومه مناسب است، زیرا در روایت صحیح وارد شده است که آن حضرت پس از پدر بزرگوارش بیش از هفتاد و پنج روز زنده نبود، و بنا بر مشهور که وفات رسول خدا علیه السلام در بیست و هشتم صفر بوده، باید وفات آن بانوی بزرگوار در یکی از این سه روز واقع شده باشد، و در روز نیمه این ماه در سال سی و شش فتح بصره برای امیر المؤمنین میسر گشت، و ولادت حضرت زین العابدین علیه السلام واقع شد، و در این روز زیارت این هر دو امام مناسب است.

اعمال ماه جمادی الآخر: سیّد ابن طاووس روایت کرده: مؤمن در این ماه هرگاه که خواهد، چهار رکعت نماز بجا آورد همراه با دو سلام که در رکعت اول پس از سوره حمد یک مرتبه آیه الكرسي و بیست و پنج مرتبه سوره قدر، و در

اعمال باهیجع الشانی و جمادی اlauf و جمادی آخر

ركعت دوم پس از سوره حَمْد يك مرتبه سوره أَهْلَكُمُ التّكاثُرُ و بیست و پنج مرتبه سوره توحید و در دو رکعت بعد، در رکعت اول پس از سوره حَمْد يك مرتبه سوره كافرون و بیست و پنج مرتبه سوره فلق و در رکعت دوم پس از سوره حَمْد يك مرتبه سوره نصر و بیست و پنج مرتبه سوره ناس و پس از سلام، هفتاد مرتبه بگويد:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ؛ وَهَفْتَاد

منزه است خدا وستایش از آن اوست، معبدی جزو نیست، و خدا بزرگتر است

مرتبه: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ؛ آنگاه سه مرتبه

خداپا بر محمد و خاندان محمد درود فرست

بگويد: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ؛ پس سر به سجده

خداپا مردان و زنان با ايمان را بيمارز

نهاده و سه مرتبه بگويد: يا حَمْيَ يا قَيْوُمُ، يا ذَا الجَلَالِ وَالإِكْرَامِ،

ای زنده، ای پاینده، ای دارای بزرگی و شکوه،

يا اللَّهُ يا رَحْمَنُ يا رَحِيمُ، يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. سپس هر حاجت

ای خدا، ای بخشندۀ، ای مهربان، ای مهربان ترین مهربان

كه دارد از خدا بخواهد، هر که این عمل را بجا آورد، خدا خود و مال و زنان و فرزندان، و دین و دنیايش را تا سال آينده حفظ می کند، و اگر در اين سال از دنيا برود بر حال شهادت رفته است، يعني ثواب شهيدان را دارا می باشد.

اعمال باهیت اثانی و جادوی لاول فجادی لآخر

روز سوم: در این روز در سال یازدهم وفات حضرت فاطمه صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْها وَاقع شده و شیعیان باید در این روز، به مراسم سوگواری آن حضرت قیام کنند، و آن مظلومه را زیارت، و بر ظالمان و غاصبان حق او نفرین کنند. سید ابن طاووس در کتاب «اقبال» پس از ذکر وفات آن حضرت در این روز، این زیارت را برای آن بانوی بزرگ ذکر کرده:

السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمَيْنَ؛ السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا وَالِدَةَ

سلام	بر تو	ای بانوی	ای مادر
------	-------	----------	---------

الْحُجَّاجُ عَلَى النَّاسِ أَجْمَعِينَ؛ السَّلَامُ عَلَيْكِ أَيَّمَّهَا الْمُظْلُومَةُ،

حجهای الهی	بر همه مردم.	سلام	بر توای
------------	--------------	------	---------

الْمَمْنُوعَةُ حَقَّهَا . پس بَگُو: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى أَمَّتِكَ، وَابْنَةِ

گشته از	حق خویش.	خدا	درود فرست
---------	----------	-----	-----------

نِسَّيَّكَ، وَزَوْجَةِ وَصِّيِّ نِسَّيَّكَ، صَلَاةً تُزْلِفُهَا فَوَّقَ زُلْفَى عِبَادِكَ

پیامبرت،	دروزی که بر فراز جایگاه	بدگان	و همسر جانشین پیامبرت.
----------	-------------------------	-------	------------------------

الْمُكَرَّمَيْنَ، مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَأَهْلِ الْأَرَضَيْنَ.

گرامیات	از اهل	آسمانها	وزمینها جایش دهد.
---------	--------	---------	-------------------

به یقین روایت شده: هر که آن حضرت را به این شیوه زیارت کند، و از خدا آمرزش بخواهد، حق تعالی گناهانش را بیامرزد و او را داخل بهشت کند.

مؤلف گوید: فرزند سید ابن طاووس هم، این زیارت را در کتاب رواید الفوائد نقل کرده، و گفته است که مختص به

روز وفات آن حضرت یعنی سوم جمادی الآخر می باشد، و کیفیت زیارت را به این طریق بیان فرموده: که نماز بجا می آوری نماز زیارت، یا نماز خود آن حضرت را که دو رکعت است و در هر رکعت پس از سوره حمد شخصت مرتبه سوره توحید و اگر نتوانستی در رکعت اول پس از سوره حمد سوره توحید و در رکعت دوم سوره کافرون را می خوانی و چون سلام دادی بگو: **السلامُ عَلَيْكَ تَا آخر زیارت** یاد شده

روز بیستم: در این روز در سال پنجم یا دوم از بعثت ولادت با سعادت حضرت فاطمه زهراء سلام الله علیها واقع شده، و در آن انجام چند عمل شایسته است. اول: روزه گرفتن. دوم: خیرات و صدقات به مؤمنان رساندن. سوم: زیارت نمودن آن بانوی دنیا و آخرت که کیفیت زیارت آن حضرت، پس از این خواهد آمد. [صفحه ۷۸۴]

فصل یازدهم: اعمال هر ماه نو، و عیک نوروز و ماههای شنبه

اما اعمال هر ماه نو: چند عمل است: اول: خواندن دعاهای نقل شده در وقت دیدن هلال، که بهترین آنها دعای چهل و سوّم صحیفه کامله است، که همراه با اعمال اول ماه

رمضان ذکر شد. دوّم: خواندن هفت مرتبه سوره حمد برای دفع درد چشم. سوم: اندکی پنیر خوردن، چه روایت شده: هر که خود را به خوردن آن در اول هر ماه مقید کند، امید است در آن ماه حاجتش رد نشود. چهارم: در شب اول دو رکعت نماز بجا آورد، در هر رکعت پس از سوره حَمْد سوره آنعام را بخواند، و از خدا بخواهد او را از هر ترس و دردی ایمن گرداند، و در آن ماه حادثه‌ای را نبیند که ناپسند او باشد.

پنجم: در روز اول دو رکعت نماز بجا آورد، در رکعت اول پس از سوره حَمْد سی مرتبه، سوره توحید، و در رکعت دوم بعد از سوره حَمْد سی مرتبه سوره قدر بخواند و پس از نماز صدقه بدهد، چون چنین کند، سلامتی اش را در آن ماه از خدا خریده است. و از بعضی روایات استفاده می‌شود، که پس از نماز بخواند:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ . ۝وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ^{بُرُّ}
 به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است، هیچ جنبندهای در زمین نیست، مگر اینکه روزی او بر خدا است و قرارگاه و امانگاهش را خدا می‌داند، همه اینها در کتابی روشن است.
رِزْقُهَا، وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوَدَعَهَا؛ كُلُّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۝ .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ . ۝وَإِنْ يَمْسِكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
 به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است، اگر خدا به توزیانی رساند، جزاً و کسی

اعمال عَيْدِ نوروز

لَهُ إِلَّا هُوَ، وَإِنْ يُرِدُكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَ لِفَضْلِهِ، يُصِيبُ بِهِ مَنْ

فضل او را بازگردانده‌ای نیست، آن را به

برطرف کننده آن نیست، و اگر خیری را برای تو بخواهد،

يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

هر کس از بندگانش بخواهد می‌رساند، او آمرزنه و مهربان است.

هُمْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

همیشگی است، خدا به زودی پس از دشواری آسانی قرار می‌دهد، آنچه خدا خواست همان شود، نیرویی نیست مگر به

بِاللَّهِ؛ حَسِبْنَا اللَّهَ وَنَعَمُ الْوَكِيلُ؛ وَأَفْوَضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ؛ إِنَّ

خدا، خدامارابس است و نیکو کارگشایی است، کارم را به خدا و امی گذارم که

اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ . لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ؛ إِنِّي كُنْتُ مِنْ

من از خدا بینایی به بندگان است، معبدی جز تو نیست،

الظَّالِمِينَ . رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ . رَبِّ

ستمکاران بودم، پروردگارا من به آنچه از خبر برایم فرود آری نیازمندم،

لَا تَذَرْنِي فَرَدًا، وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارثِينَ .

مرا تنها مگذار، که تو بهترین وارثانی.

اعمال عید نوروز: چنان است که امام صادق علیه السلام به معلی بن

خُنیس تعلیم داده: چون روز نوروز شود غسل کن،

و پاکیزه‌ترین جامه‌های خود را بپوش، و به بهترین بوها

خویشن را خوشبو گردان، و در آن روزه بدار، و چون

از نماز پیشین و پسین [ظهر و عصر] و نافله‌های آن دو فارغ

گشته چهار رکعت نماز بخوان، هر دو رکعت به یک سلام،

پس از رکعت اول بعد از سوره حَمْد ده مرتبه سوره قَدْر،

و در رکعت دوّم بعد از سوره حَمْد ده مرتبه سوره کافرون و

در رکعت سوم بعد از سوره حَمْد ده مرتبه سوره توحید و

اعمال عَيْدِ نوروز

در رکعت چهارم بعد از سوره حمد ده مرتبه سوره فلق و ناس را بخوان و پس از نماز بر سجده شکر رفته و این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الْأَوَصِيَاءِ الْمَرْضِيَّينَ،
خدايا بر محمد و خاندان محمد درود فrust آن جانشینان پسندیده،

وَعَلَى جَمِيعِ أَنْبِيَا إِلَكَ وَرُسُلِكَ، بِأَفْضَلِ صَلَواتِكَ، وَبَارِكْ
پیامبران و برترین درودهايت، وايشان را و بر تمام

عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ، وَصَلِّ عَلَى أَرْوَاحِهِمْ وَأَجْسادِهِمْ.
بركت ده به برگاهها برکتهايت، و درود فrust و تنهایشان

اللَّهُمَّ بارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَارِكْ لَنَا فِي يَوْمِنَا هَذَا،
خدايا بر محمد و خاندان محمد برکت ده، و به ما در این روز برکت ده

الَّذِي فَضَّلَتْهُ وَكَرَّمَتْهُ وَشَرَّفَتْهُ، وَعَظَّمَتْ خَطْرَهُ. اللَّهُمَّ
که آن را برتری و کرامت و مرتبه اش را بزرگ نمودی، و شرافت دادی، خدايا

بَارِكْ لِي فِيهَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيَّ، حَتَّى لَا أَشْكُرَ أَحَدًا غَيْرِكَ،
به من برکت ده، در آنچه به من نعمت دادی، جز تو سپاس نگويم، تاحدی را

وَوَسِعَ عَلَيَّ فِي رِزْقٍ؛ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ. اللَّهُمَّ مَا عَابَ عَنِّي
و در روزی آم بر من وسعت ده، هر آنچه از ای صاحب بزرگ و بزرگواری، خدايا

فَلَا يَغِيبَنَّ عَنِّي عَوْنُوكَ وَحِفْظُكَ، وَمَا فَقَدْتُ مِنْ شَيْءٍ،
من غایب شده باک نیست و هرچه مبادا کمک و نگهداری ات از من غایب گردد،

فَلَا تُفْقِدْنِي عَوْنَكَ عَلَيْهِ، حَتَّى لَا أَتَكَلَّفَ مَا لَا أَحْتَاجُ إِلَيْهِ؛ يَا ذَا
را گم کرده ام، یاری ات را بر آن از من گم مساز تادر آنچه به آن نیازمند نیستم، خود را بر زحمت نیفکنم، ای

الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ . در کتابهای غیر مشهور روایت کرده اند:
صاحب بزرگی و بزرگواری.

در وقت تحويل سال این دعا را بسیار بخوانند که بعضی به

اعمال باهای شمسی

تعداد ۳۶۶ مرتبه گفته‌اند: يا مُحَوَّلُ الْحَوْلِ وَالْأَحْوَالِ، حَوْلٌ
واحوال بگرداند
اى گرگداننده حوال

حالنا إلَى أَحْسَنِ الْحَالِ؛ وَبِهِ رَوَايَةُ دِيْكَرِ: يَا مُقْلِبَ الْقُلُوبِ
دلها
اى برگرگداننده حال

وَالْأَبْصَارِ، يَا مُدَبِّرَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، يَا مُحَوَّلَ... چون چنین
او دیده‌ها،
اى مدبر شب و روز
اى برگرگداننده ...

کنى گناهان پنجاه ساله تو آمرزیده شود، و نيز بسيار بگو:
يا ذا الْجَلَلِ وَالإِكْرَامِ.

اعمال ماههای رومی [شمسی]: ما در اینجا به بیان آنچه که در زاد المعاد آمده است اکتفا می‌کنیم. سید جلیل علی بن طاووس (ره) روایت کرده: روزی جمعی از اصحاب نشسته بودند، رسول خدا ﷺ وارد شد و به ایشان سلام کرد، و اصحاب جواب سلام ایشان را گفتند حضرت فرمودند: آیا می‌خواهید دوایی را که جبریل به من تعلیم داد که نیازمند دوای پزشکان نباشم به شما تعلیم دهم؟ امیرالمؤمنین علیه السلام و سلمان و دیگران پرسیدند آن دوا چیست؟ حضرت به امیرالمؤمنین علیه السلام خطاب فرمودند که در ماه نیسان رومی آب باران را می‌گیری و هر کدام از سوره‌های فاتحة الكتاب و آیة الكرسى، و توحید و فلق، و ناس، و کافرون را هفتاد

خاص آب نیسان

مرتبه می خوانی، و در روایت دیگر سوره قدر را نیز هفتاد مرتبه، و هفتاد مرتبه اللہ اکبر و هفتاد مرتبه لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ گفته و هفتاد مرتبه صلوات می فرستی، آنگاه هفت روز در بامداد و شامگاه از آن آب می آشامی، به حق خدایی که مرا به راستی به رسالت بر خلق برانگیخت سوگند یاد می کنم، که جبریل گفت: خدا از کسی که این آب را می آشامد، برمی دارد هر دردی را که در بدنش باشد، و به او عافیت بخشد، و دردها را از تن و استخوانهای او بیرون کند، و اگر در لوح دردی برای او مقدر شده باشد محو می کند. و به حق پروردگاری که مرا به حق فرستاده، اگر فرزند نداشته باشد، و فرزند بخواهد، آب نیسان را به آن نیت بیاشامد به او فرزند روزی شود، و اگر زن عقیم باشد، با نیت از این آب بیاشامد، از او فرزند پدید آید، و اگر مرد و زن پسر یا دختر خواهند، از آن آب بیاشامند مقصود ایشان حاصل گردد. چنان که حق تعالی می فرماید:

﴿يَهْبُ لِمَن يَشَاءُ إِنَاثًا، وَيَهْبُ لِمَن يَشَاءُ الذُّكُورَ، أَوْ يُزُوِّجُهُمْ﴾
خدما هر که را بخواهد دختران و هر که را بخواهد پسرانی می بخشد.

ذکر انگا و إناثا، وَيَجْعَلُ مَن يَشَاءُ عَقِيًّا﴾. سپس فرمود: اگر
با پسران و دختران به ایشان عطا می کند و هر که را بخواهد نازا قرار دهد.

خواص آب نیسان

کسی درد سر داشته باشد، از این آب بیاشامد به قدرت حق درد سر او آرام شود، و اگر درد چشم داشته باشد، و در چشمهای خود قطره‌ای از این آب بریزد، و چشمهای خود را با آن بشوید، و از آن بیاشامد، به اذن خدا شفا یابد، و آشامیدن از این آب بُن دندانها را محکم کند، ودهان را خوشبو نماید، و لعاب بُن دندانها، و بلغم را کم کند، و به سبب خوردن و آشامیدن تُخمه و امتلاء نگیرد، و از بادهای قولنج و غیر آن اذیّت نشود، و به درد پشت و درد شکم مبتلا نگردد، و از زکام آزار نکشد، و دچار درد دندان نشود، و درد معده و انگل معده را زایل کند، و نیازمند به حجامت نشود، و از بیماری بواسیر، و خارش بدن، و آبله و دیوانگی و پیسی و رِعاف و استفراغ نجات یابد، و کور و لال و کرو زمین گیر نشود، و آب سیاه در دیده‌اش نیاید، و دردی که موجب افطار روزه و نقصان نمازش گردد عارض او نشود، و از وسوسه‌های جنیان و شیاطین گزندی نبیند. آنگاه رسول خدا فرمود: جبریل گفت: هر که از این آب بیاشامد، و به همه دردهایی که در مردم است مبتلا باشد، موجب شفای او از تمام آنها گردد، و نیز گفت: به حق خدایی که تو را به راستی فرستاده، هر که این آیات را

خواص آب نیسان

بر این آب بخواند و بیاشامد، حق تعالی دلش را از نور پر کند، و روشنی و الهام خود را در دل او وارد سازد، و حکمت بر زبان او جاری کند، و دلش را از فهم و بینایی پر کند، و از کرامتها یاش به او عطا فرماید، آنچه به احدی از عالمیان عطا نکرده، و هزار آمرزش و هزار رحمت بر او فرستد، و غشّ و خیانت و غیبت و حسد و ستم و کبر و بُخل و حرص و غضب را از دل او برکند، و از عداوت و دشمنی مردم و بدگویی ایشان نجات یابد. و موجب شفای همه بیماریهای او شود.

مؤلف گوید: این روایت مشهور درباره آثار آب نیسان به عبدالله بن عمر متنه‌ی می‌شود، و به این خاطر سندش ضعیف است، و فقیر به خط شیخ شهید دیدم، که این روایت را، از حضرت صادق علیه السلام با همین خواص و سوره روایت کرده، ولی آیات و اذکار به این طریق نقل شده که بر آب نیسان می‌خوانی: «فاتحه الكتاب» و «آیة الكرسي» و «قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ» و «سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» و «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» هر یک را هفتاد مرتبه، و می‌گویی: هفتاد مرتبه «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» و هفتاد مرتبه «اللَّهُ أَكْبَرُ» و هفتاد مرتبه «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ»، و هفتاد مرتبه

خواص آب نیسان

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ» و در خواص آن آمده که اگر در زندان باشد، و از آن بیاشامد، از حبس نجات یابد، و سردی بر طبع او غالب نگردد، و اکثر آن خواص که بیان شد، در این روایت نیز آمده، و آب باران مطلقاً مبارک است و منفعت دارد، خواه در نیسان و خواه در غیر آن، چنان که در حدیث معتبر از امیر المؤمنین علیه السلام آمده: بیاشامید آب آسمان را که پاک کننده بدن شماست، و دردها را دفع می کند، چنان که حق تعالی می فرماید:

﴿وَيُنَزَّلُ عَلَيْكُم مِّن السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُم بِهِ، وَيُذْهِبَ

آسمان آبی فرومی فرستد، برای آنکه شمارا به آن پاک گرداند، واز شما

عَنْكُمْ رِجَزَ الشَّيْطَانِ، وَلِيَرْبِطَ عَلٰى قُلُوبِكُمْ، وَيُثَبِّتَ بِهِ

شیطان را برگیرد، و دلهای شمارا محکم نماید، و قدمهای شمارا با آن

الْأَقْدَامَ﴾. و در انجام برنامه نیسان بهتر آن است که اگر

ثبت گرداند.

جمعی بخوانند، هر کدام مجموع آن سوره‌ها و اذکار را هفتاد مرتبه بخوانند، و برای آنها که می‌خوانند فایده‌اش عظیم‌تر، و ثوابش بیشتر است، و در این سالها پس از بیست و سه روز که از نوروز بگذرد، تقریباً داخل نیسان ماه رومی می‌شوند، و ماه نیسان سی روز است، و از حضرت

صادق علیه السلام منقول است که در هفتم حَزیران، حتماً حجامت کن، و اگر میسر نشود در چهاردهم، و اول حزیران تقریباً هشتاد و چهارم نوروز است و آن نیز سی روز است، و حزیران ماه نحسی است، چنان‌که در حدیث معتبر نقل شده خدمت امام صادق علیه السلام ماه حزیران ذکر شد، حضرت فرمودند: این ماه ماهی است که در آن حضرت موسی بر بنی اسراییل نفرین کرد، و در یک شبانه روز سیصد هزار نفر از ایشان از بین رفتند. باز به سند معتبر از آن حضرت نقل شده: خدای تعالیٰ آجل‌ها را در ماه حزیران نزدیک می‌کند، یعنی مرگ در آن بسیار است، و آگاه باش ماههای رومی بنایش بر حرکت زمین به دور خورشید است و عدد آنها دوازده ماه است به این ترتیب تیرین اول - تیرین آخر، کانون اول - کانون آخر، شباط، آذار، نیسان، ایار، حزیران، تموز آب، ایلول و چهار ماه را سی روز می‌گیرند، که تیرین آخر و نیسان و حزیران و ایلولند، و هفت ماه دیگر غیر شباط را سی و یک روز می‌گیرند و شباط را در سه سال متوالی بیست و هشت می‌گیرند، در سال چهارم که سال کبیسه ایشان است بیست و نه روز می‌گیرند و سال ایشان سیصد و شصت و پنج روز و یک چهارم روز است، و

خواص آب نیسان

تشرین اول که اول سال ایشان است در این سالها موافق نوزده درجه میزان است، و تفصیلش در کتاب «بحار الانوار» مذکور است و چون این ماهها در احادیث آمده در اینجا کوتاه و مختصر ایراد کردیم انتهی.

آداب سفر

باب سوم در زیارات است

این باب مشتمل است بر یک مقدمه و چند فصل و یک خاتمه
مقدمه: در بیان آداب سفر است

چون اراده سفر می‌کنی، شایسته است، روز چهارشنبه، و پنجشنبه، و جمعه را روزه بداری، و برای سفر کردن، روز شنبه، یا روز سه‌شنبه یا روز پنجشنبه را اختیار کنی، و از سفر کردن در روز دوشنبه و چهارشنبه، و پیش از ظهر روز جمعه اجتناب کن و از سفر کردن در این ایام که در این نظم واقع شده بپرهیز:

هفت روزی نحس باشد در مَهِی زان حذر کن تا نیابی هیچ رنج سه و پنج و سیزده با شانزده بیستویک با بیستوچهار و بیستوپنج [در بعضی از روایات نقل شده که در بیستویکم ماه سفر کردن مطلوب است، و در روز هشتم و بیستوسوم خوب نیست. عباس قمی]

در ایام مُحاق و در حالی که ماه در برج عقرب است به سفر مرو، و اگر در این اوقات برای سفر کردن ضرورتی پیش آمد، دعای سفر را بخوان و صدقه بده، آنگاه به سفر برو. روایت شده: مردی از اصحاب حضرت باقر علیه السلام اراده سفر کرد و برای وداع خدمت آن جناب رسید، حضرت فرمود:

آداب سفر

پدرم علی بن الحسین علیه السلام هرگاه اراده می‌کرد که به سوی بعضی از املاک خود بیرون رود، سلامتی خود را از خدا به آنچه آسان بود می‌خرید، یعنی به صدقه دادن به هرچه که ممکن بود و این عمل زمانی بود که پای خویش را در رکاب می‌گذاشت. و چون به سلامت از سفر بازمی‌گشت، خدا را شکر می‌کرد و به آنچه که ممکن بود صدقه می‌داد، آن مرد حضرت را وداع گفت و رفت و آنچه را حضرت فرموده بود بجا نیاورد، در نتیجه در مسیر سفر هلاک شد این خبر به حضرت باقر علیه السلام رسید، حضرت فرمود: این مرد پند داده شد اگر می‌پذیرفت. سزاوار است پیش از روی آوردن به سفر، غسل کنی، و اهل و عیال خود را گرد آوری، و دو رکعت نماز بگزاری، و از خدا خیر خود را طلب نمایی و آیة الکرسی خوانده و حمد و ثنای الهی را بجا آوری، و بر رسول خدا و آلس صلووات فرستی و بگویی:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَوْدِعُكَ الْيَوْمَ نَفْسِي وَأَهْلِي، وَمَالِي وَوُلْدِي،
خداها امروز به تو می‌سپارم خودم و خاندانم و مال و فرزندانم

وَمَنْ كَانَ مِنِّي، بِسَبِيلِ الشَّاهِدَ مِنْهُمْ وَالْغَايِبَ . اللَّهُمَّ
وهرکه را به طریقی از من است، خاندانی و غایبیشان را.

احفظنا بِحِفْظِ الْإِيمَانِ، وَاحفظْ عَلَيْنَا . اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا (اجمعنا)
مارابه حفظ ایمان خداها مارا حافظ باش و از ما محافظت فرما.

آداب سفر

فِي رَحْمَتِكَ، وَلَا تَسْلُبْنَا فَضْلَكَ؛ إِنَّا إِلَيْكَ راغِبُونَ. اللَّهُمَّ إِنَّا

در حمایت رحمت قرار ده، خدایا از مانعها به جانب تو راغبیم.

و فضل را از ما مگیر، خدایا از

نَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمُنْقَلَبِ، وَسُوءِ الْمُنْظَرِ،

رنج سفر، و بدی دیدار، و آندوه بازگشت.

فِي الْأَهْلِ وَالْمَالِ وَالْوَلَدِ، فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَجَّهُ

در خاندان و مال و فرزند در دنیا و آخرت به تو پناه می برمی کنم.

إِلَيْكَ هَذَا التَّوَجُّهُ، طَلَبًا لِمُرْضَاتِكَ، وَتَقْرِبًا إِلَيْكَ، [اللَّهُمَّ]

و در این رونمودن، خواستار و تقریب به سوی توام.

فَبَلِّغْنِي مَا أُؤْمِلُهُ، وَأَرْجُوهُ فِيكَ وَفِي أَوْلِيائِكَ؛ يَا أَرْحَمَ

پس مرا به آنچه از تو و اولیایت آرزو می کنم، ای مهریان ترین و امید دارم برسان.

الرَّاحِمِينَ.

مهربانان.

پس از این، خاندان خود را وداع کن، و بر در خانه بايست،

و تسییح حضرت فاطمه علیها السلام را بخوان، و از پیش رو و طرف

راست، و جانب چپ سوره «حمد» و «آیة الكرسي» را قرائت

کن و بگو:

اللَّهُمَّ إِلَيْكَ وَجَهْتُ وَجْهِي، وَعَلَيْكَ خَلَفْتُ أَهْلِي، وَمَالِي

خدایا خاندان و مال، رویم را متوجه تو کردم، و در حفظ تو قرار دادم.

و ما خَوَّلْتَنِي، وَقَدْ وَثَقْتُ بِكَ فَلَا تُخْبِنِي؛ يَا مَنْ

و آنچه که به من عطا فرمودی رامن به تو اطمینان کردم، ای که

لَا يُخْيِبُ مَنْ أَرَادَهُ، وَلَا يُضَيِّعُ مَنْ حَفِظَهُ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى

محروم نمی کند کسی که او را اراده کرده است، و ضایع نمی کند هر که را او محافظت نماید، خدایا بر

مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاحْفَظْنِي فِيمَا غَبَّتُ عَنْهُ، وَلَا تُكْلِنِي إِلَى نَفْسِي؛ يَا

محمد و خاندانش درود فرست، و مراد آنچه از آن غاییم محافظت فرماید، و مراد خویشتن و امگذار ای

أَرْحَمُ الرّاجِهِينَ.

مهریان ترین مهریانان.

سپس سوره «توحید» را یازده مرتبه بخوان، و سوره «قدر» و آیه الکرسی و سوره های (فلق) و (ناس) را قرائت کن، پس با دست خود همه بدنست را مسح کن، و به هرچه میسر باشد صدقه بده و بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْتَرِيتُ بِهَذِهِ الصَّدَقَةِ سَلَامَتِي، وَسَلَامَةَ سَفَرِي

خدایا من با این صدقه سلامت خود،
وسفرم، و آنچه

وَمَا مَعِيَ . اللَّهُمَّ احْفَظْنِي وَاحْفَظْ مَا مَعَيَ ، وَسَلِّمْ وَسَلِّمْ

با من است را خریدم. خدایا مرا
مرا و آنچه با من است حفظ کن،

مَا مَعِيَ ، وَبِلِّغْنِي مَا مَعِيَ ، بِبَلَاغِكَ الْحَسَنُ الْجَمِيلُ .

وبسان مرا
و آنچه با من است
به رساندن نیکوی زیبایت.

و عصایی از چوب درخت بادام تلخ با خود بردار، که روایت شده: هر که به سفری رود، و با خود عصای بادام تلخ بردارد و این آیه سوره (قصص) را بخواند: «وَلَمَّا تَوَجَّهَ تلقاء مَدِينَ» تا «وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ» خدا او را از هر حیوان درنده و از هر دزد ستمگر و از هر حیوان صاحب زهر، ایمن گرداند، تا به خانه خود بازگردد، و هفتادوهفت فرشته با او باشند، که تا به وطن برگردد و عصا را بگذارد، برای او طلب آمرزش کنند و مستحب است با عمامه بیرون روی، و سر عمامه را زیر گلو بگردانی. تا از دزد و غرق شدن و